

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Яруу сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн хураангуй тайлан

Аудитын код: ЗАА-2024/59/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Улиастай хот 2024 он</p>	<p>Төрийн аудитын газрын тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа Утас: 99993365 Цахим хаяг: Bat-undraaD@audit.gov.mn</p> <p>Аудитын менежер: Х.Болдбаатар Утас: 99105506 Цахим хаяг: BoldbaatarKh@audit.gov.mn</p> <p>Аудитор: Г.Баасанжаргал Утас: 99032514 Цахим хаяг: BaasanjargalG@audit.gov.mn</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

**ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

81090 Улиастай, Завхан аймаг
Утас/Факс: 7046-36-12
И-мэйл: zavkhan@audit.gov.mn

2024.02.19 № 52
танай _____ -ны № _____ -т

**ЯРУУ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Д.ДАРИЙМАА-Д**

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Яруу сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Яруу сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Яруу сумын Засаг даргын Тамгын газраас тайлант онд Тамгын газрын дарга, Санхүүгийн албаны дарга нар өндөр насны тэтгэвэрт гарч ажлын сул орон тоог зарласан байна. Үүнтэй холбоотойгоор тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж 46,611,600 төгрөгийг олгосон байна.

Аудитын гол асуудал

Яруу сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд дүгнэлт өгөх аудитаар Засаг даргын нөөц сангийн хөрөнгөөс морин уралдааны телевизийн бичлэг хийлгэн 1,000,000 төгрөгийн зориулалт бус, үр ашиггүй зардал гаргасан. Мөн иргэн, байгууллагуудад дэмжлэг олгохдоо анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу, хяналтыг дутуу хэрэгжүүлсэн зэрэг зөрчил илэрсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Яруу сумын Засаг даргын Тамгын газрын санхүүгийн тайланд сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр 2022 онд хийгдсэн 33,918,000 төгрөгийн бусад үндсэн хөрөнгийг, 18,277,000 төгрөгийн сэлбэг хэрэгсэл, аж ахуйн материалыг данс бүртгэлд тусгаагүй алдааг тус тус залруулсан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

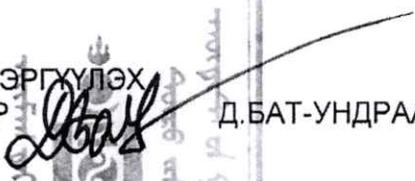
Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Д.БАТ-УНДРАА

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	14,101,353.29	8,734,472.00
33	АВЛАГА	12,601.29	0.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	12,601.29	0.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	14,088,752.00	8,734,472.00
35400	Хангамжийн материал	14,088,752.00	8,734,472.00
35410	Бичиг хэргийн материал	696,000.00	723,000.00
35420	Аж ахуйн материал	6,282,752.00	2,076,152.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	5,000,000.00	269,080.00
35450	Барилгын засварын материал	1,500,000.00	1,500,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	610,000.00	4,166,240.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	395,516,982.24	405,682,889.94
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	395,516,982.24	405,682,889.94
39200	Биет хөрөнгө	388,421,482.24	394,679,889.94
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	439,719,675.50	454,719,675.50
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-149,327,713.42	-
			165,838,729.66
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	108,200,000.00	108,200,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-82,530,000.42	-86,756,666.98
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	201,450,516.00	201,450,516.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-150,614,847.96	-
			165,650,763.16
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	39,630,178.56	39,630,178.56
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-28,567,437.45	-31,716,890.11
39212	Хуримтлагдсан элэгдэл	0.00	0.00
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	0.00	0.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	31,234,579.00	65,152,579.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-20,773,467.57	-24,510,009.21
39300	Биет бус хөрөнгө	7,095,500.00	11,003,000.00
39301	Програм хангамж	2,802,000.00	7,302,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,004,500.00	-2,597,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	6,298,000.00	6,298,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	409,618,335.53	414,417,361.94
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	143.30
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	143.30
41300	Өглөг	0.00	143.30
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	0.00	143.30
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	409,618,335.53	414,417,218.64
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	409,618,335.53	414,417,218.64
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	312,259,773.46	312,259,773.46
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	312,259,773.46	312,259,773.46
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	-35,391,629.84	-30,592,746.73
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-46,156,576.37	-35,391,629.84
51220	Тайлант үеийн үр дүн	10,764,946.53	4,798,883.11
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	132,750,191.91	132,750,191.91
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	409,618,335.53	414,417,361.94

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	405,722,999.00	93,849,545.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	3,300,000.00	53,324,440.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	3,300,000.00	53,324,440.00
120009	Бусад орлого	0.00	850,200.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	3,300,000.00	48,918,000.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	0.00	3,556,240.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	402,422,999.00	40,525,105.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	28,935,000.00	40,525,105.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	28,935,000.00	40,525,105.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	373,487,999.00	0.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	373,487,999.00	0.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	394,958,052.47	623,094,905.24
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	394,958,052.47	623,094,905.24
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	388,321,534.60	576,483,305.24
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	213,482,360.39	329,831,997.45
210101	Үндсэн цалин	192,346,341.79	221,422,191.24
210102	Нэмэгдэл	17,422,449.00	91,569,339.06
210104	Урамшуулал	3,713,569.60	16,840,467.15
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	26,309,230.79	40,998,485.77
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,299,458.28	28,617,389.12
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,152,879.91	3,315,929.46
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,722,299.69	2,613,141.52
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	375,869.84	586,546.76
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,758,723.07	5,865,478.91
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	29,774,902.66	25,191,953.72
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,119,366.66	1,568,953.72
210302	Түлш, халаалт	28,655,536.00	23,623,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	32,269,238.00	51,551,275.00
210401	Бичиг хэрэг	4,013,200.00	4,082,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	21,595,000.00	37,454,225.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,775,200.00	2,678,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,885,838.00	7,336,450.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,553,250.00	182,300.00
210604	Урсгал засвар	6,553,250.00	182,300.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,592,800.00	7,406,300.00

210702	Дотоод албан томилолт	1,592,800.00	7,406,300.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,991,049.00	2,061,641.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,085,800.00	1,654,400.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	373,475.00	81,675.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	227,700.00	50,574.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	50,674.00	0.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	203,400.00	200,000.00
210807	Газрын төлбөр	50,000.00	74,992.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	6,636,517.87	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,636,517.87	0.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,000,000.00	0.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	10,764,946.53	-529,245,360.24

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	402,422,999.00	41,375,305.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	0.00	850,200.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	0.00	850,200.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	0.00	375,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	375,000.00
120009	Бусад орлого	0.00	475,200.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	402,422,999.00	40,525,105.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	28,935,000.00	40,525,105.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	28,935,000.00	40,525,105.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	373,487,999.00	0.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	373,487,999.00	0.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	370,844,699.00	570,919,548.35
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	370,844,699.00	570,919,548.35
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	364,208,181.13	524,307,948.35
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	212,992,465.47	329,819,330.16
210101	Үндсэн цалин	167,916,021.87	221,409,523.95
210102	Нэмэгдэл	37,685,429.00	91,569,339.06
210104	Урамшуулал	7,391,014.60	16,840,467.15
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	26,735,676.00	40,998,408.47
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,210,200.00	28,617,367.76

210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,139,309.17	3,315,837.72
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,707,244.93	2,613,177.32
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	416,277.60	586,546.76
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,262,644.30	5,865,478.91
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	29,774,902.66	25,191,953.72
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,119,366.66	1,568,953.72
210302	Түлш, халаалт	28,655,536.00	23,623,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	27,193,900.00	37,040,617.00
210401	Бичиг хэрэг	1,254,700.00	3,696,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	23,094,500.00	30,611,517.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,844,700.00	2,733,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	13,541,850.00	6,235,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	225,000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	13,316,850.00	6,235,800.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,592,800.00	7,406,300.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,592,800.00	7,406,300.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,991,049.00	2,661,641.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,085,800.00	2,254,400.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	373,475.00	81,675.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	227,700.00	50,574.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	50,674.00	0.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	203,400.00	200,000.00
210807	Газрын төлбөр	50,000.00	74,992.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	47,385,538.00	74,953,898.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	47,082,138.00	74,650,498.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	303,400.00	303,400.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,636,517.87	46,611,600.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0.00	46,611,600.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	46,611,600.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	6,636,517.87	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,636,517.87	0.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,000,000.00	0.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	31,578,300.00	-529,544,243.35
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	31,578,300.00	4,500,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	31,578,300.00	4,500,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	31,578,300.00	4,500,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	31,578,300.00	4,500,000.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-31,578,300.00	-4,500,000.00

VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	0.00	-534,044,243.35
------	--	------	-----------------

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	312,259,773.46	132,750,191.91	-46,156,574.51	398,853,390.86
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	312,259,773.46	132,750,191.91	-35,391,629.84	409,618,335.53
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	312,259,773.46	132,750,191.91	-46,156,576.37	398,853,389.00
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	-1.86	-1.86
9	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	10,764,946.53	10,764,946.53
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	312,259,773.46	132,750,191.91	-35,391,629.84	409,618,335.53
20	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	312,259,773.46	132,750,191.91	-30,592,746.73	414,417,218.64
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	312,259,773.46	132,750,191.91	-35,391,629.84	409,618,335.53
19	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	4,798,883.11	4,798,883.11

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	ЗГСУМС гүйцэтгэл
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	554,589,800.00	534,894,443.35	534,894,443.35
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	554,589,800.00	534,894,443.35	534,894,443.35
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	507,978,200.00	488,282,843.35	488,282,843.35
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	343,976,800.00	329,819,330.16	329,819,330.16
210101	Үндсэн цалин	244,738,900.00	221,409,523.95	221,409,523.95
210102	Нэмэгдэл	99,237,900.00	91,569,339.06	91,569,339.06
210104	Урамшуулал	0	16,840,467.15	16,840,467.15
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	42,997,200.00	40,998,408.47	40,998,408.47
210201	Тэтгэврийн даатгал	29,238,000.00	28,617,367.76	28,617,367.76
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,439,800.00	3,315,837.72	3,315,837.72
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,751,800.00	2,613,177.32	2,613,177.32
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	688,000.00	586,546.76	586,546.76
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,879,600.00	5,865,478.91	5,865,478.91

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	25,312,100.00	25,191,953.72	25,191,953.72
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,689,100.00	1,568,953.72	1,568,953.72
210302	Түлш, халаалт	23,623,000.00	23,623,000.00	23,623,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	29,616,500.00	29,337,430.00	29,337,430.00
210401	Бичиг хэрэг	3,609,600.00	3,601,100.00	3,601,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	23,037,200.00	23,023,330.00	23,023,330.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,969,700.00	2,713,000.00	2,713,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,235,800.00	6,235,800.00	6,235,800.00
210604	Урсгал засвар	6,235,800.00	6,235,800.00	6,235,800.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,685,700.00	6,685,700.00	6,685,700.00
210701	Гадаад албан томилолт	0	0	0
210702	Дотоод албан томилолт	6,685,700.00	6,685,700.00	6,685,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,135,700.00	6,854,241.00	6,854,241.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,447,700.00	6,447,000.00	6,447,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	560,000.00	0	0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	469,100.00	81,675.00	81,675.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	227,700.00	50,574.00	50,574.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	73,800.00	0	0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	203,400.00	200,000.00	200,000.00
210807	Газрын төлбөр	138,300.00	74,992.00	74,992.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	15,700.00	0	0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	45,018,400.00	43,159,980.00	43,159,980.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44,715,000.00	42,856,580.00	42,856,580.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	303,400.00	303,400.00	303,400.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	46,611,600.00	46,611,600.00	46,611,600.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	46,611,600.00	46,611,600.00	46,611,600.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	46,611,600.00	46,611,600.00	46,611,600.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	554,589,800.00	534,894,443.35	534,894,443.35
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	0	0	534,519,443.35
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	0	0	534,519,443.35
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	505,193,100.00	534,519,443.35	0
320001	Орон нутгийн төсвөөс	505,193,100.00	534,519,443.35	0
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	49,396,700.00	375,000.00	375,000.00
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0	375,000.00	375,000.00

350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	49,396,700.00	0	0
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	0
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	0
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага	0	0	0
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	20	20	0
620001	Удирдах ажилтан	8	8	0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	9	9	0
620003	Үйлчлэх ажилтан	3	3	0
620004	Гэрээт ажилтан	0	0	0
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	20	20	0
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	8	8	0
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	7	7	0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

		/ төгрөгөөр /
Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	40,525,105.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	40,525,105.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	40,525,105.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7,703,187.00
210401	Бичиг хэрэг	95,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,588,187.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	20,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	720,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	720,600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	307,400.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	307,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,793,918.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,793,918.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	40,525,105.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	40,525,105.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	40,525,105.00

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 56,695.0 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 56,695.0 мянган төгрөгийн алдааг залруулсан.

Залруулсан алдаа:

Худалдан авсан биет бус хөрөнгийг санхүүгийн тайланд тусгаагүй 4,500.0 мянган төгрөг, үндсэн хөрөнгийг зөв ангилж бүртгээгүй 33,918.0 мянган төгрөг, бараа материалыг орлого

дансанд бүртгээгүй, шууд зардлаар тайлагнасан 18,277.0 мянган төгрөгийн алдаа гаргасан байна. Эдгээр нь Төсвийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.7, "Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-д "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ", 14.4.2-д "бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага", 15 дугаар зүйлийн 15.1-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлтөд гарсан алдааг алдаа гарсан шалтгаан, залруулах аргыг тодорхой тусгасан баримт, тайланг үндэслэн залруулах бөгөөд зөвшөөрсөн болон залруулга хийсэн албан тушаалтан гарын үсэг зурж баталгаажуулна", 15.2-д "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна", 20 дугаар зүйлийн 20.2.3 "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах" гэж заасан, Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-тай нийцэхгүй, ангилал, иж бүрэн байх гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Аудитаар нийт 5,402.1 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 1000.0 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 4,402.1 мянган төгрөгийн зөвлөмж өгсөн.

Төлбөрийн акт

Засаг даргын нөөц сангийн хөрөнгөөс морин уралдааны телевизийн бичлэг хийлгэн зориулалт бус, үр ашиггүй зардал гаргасан 1.0 сая төгрөгийн зөрчил байна.

Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага өгөгдөөгүй болно.

Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Хууль, тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Засаг даргын нөөц сангийн хөрөнгөөс 2,402.1 мянган төгрөгийн хүнсний материал худалдан авсан нь юунд хэрэгцээ шаардлага байгааг тодорхойлон төлөвлөгөө, төсөв гаргаагүй шийдвэрлэсэн, 2,000.0 мянган төгрөгийн мотоцикл, эмчийн байрны засварт гаргасан байгууллага, хувь хүний хүсэлтийг шийдвэрлэсэн ч хариуцан гүйцэтгэж байгаа байгууллага, ажилтан хөрөнгийн зарцуулалтын тайланг ирүүлээгүй зөрчил илэрсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.7-т "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", 2021 оны 61 дүгээр тушаалаар баталсан "Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам"-ын 3.1.3-д "нөөц хөрөнгийг зарцуулах үндэслэл, шаардлага, үр дүнг шийдвэрийн төслийн танилцуулгад тодорхой дурдсан байх", 6.1-д "Нөөц хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх арга хэмжээг хариуцан гүйцэтгэж байгаа байгууллага, ажилтан хөрөнгийн зарцуулалтын тайланг уг арга хэмжээг хэрэгжүүлж дууссанаас хойш ажлын 15 хоногийн дотор гаргаж, тухайн шатны Засаг даргын Тамгын газарт ирүүлнэ" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Засаг даргын нөөц сангийн хөрөнгөөс гарах зардлын хэрэгцээ, шаардлагыг тодорхой болгон, уг ажлыг хариуцан гүйцэтгэж байгаа байгууллага, ажилтнаас хөрөнгийн зарцуулалтын тайланг тогтоосон хугацаанд авч байх;

2. Дотоод хяналт, хариуцлагатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Газрын нэгдсэн системд бүртгэлтэй газрыг данс бүртгэлд тусгаагүй зөрчил илэрсэн нь УСНББОУС-1, УСНББОУС 31 Биет бус хөрөнгө АДБОУС 200, 2000, MNS-6817-4:2020 стандартын 7.1.2.2, 7.1.3.4, 7.1.3.5 заалтууд болон Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны “Журам шинэчлэн батлах тухай” 271 дүгээр тогтоолын 3 дугаар зүйлийн 3.8-д “Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь газар эзэмших эрх шинээр авах саналаа тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгуулан, холбогдох Газрын алба, сумын газрын даамалд хүсэлт гарган шийдвэрлүүлнэ. Газар эзэмших/ашиглах эрх үүсмэгц түүнийг үнэлж, санхүүгийн тайланд бүртгэх саналыг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Газрын нэгдсэн системд бүртгэлтэй газруудыг данс бүртгэлд тусгах арга хэмжээг авч ажиллах;

Дээрх зөвлөмжийг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5 дахь хэсэгт заасны дагуу төлөвлөгөө гарган хэрэгжүүлж, биелэлтийг 2024 оны 10 дугаар сарын 30-ны дотор Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Худалдан авсан биет бус хөрөнгийг санхүүгийн тайланд тусгаагүй	1	4,500.0	1	4,500.0			1	4,500.0				
Үндсэн хөрөнгийг зөв ангилж бүртгээгүй	1	33,918.0			1	33,918.0	1	33,918.0				
Бараа материалыг орлого дансанд бүртгээгүй, шууд зардлаар тайлагнасан	1	18,277.0			1	18,277.0	1	18,277.0				
Дүн	3	56,695.0	1	4,500.0	2	52,195.0	3	56,695.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Үүнээс				Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
							Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Засаг даргын нөөц сангийн хөрөнгөөс 2,402.1 мянган төгрөгийн хүнсний материал худалдан авсан нь юунд хэрэгцээ шаардлага байгааг тодорхойлон төлөвлөгөө, төсөв гаргаагүй шийдвэрлэсэн, 2,000.0 мянган төгрөгийн мотоцикл, эмчийн байрны засварт гаргасан байгууллага, хувь хүний хүсэлтийг шийдвэрлэсэн ч хариуцан гүйцэтгэж байгаа байгууллага, ажилтан хөрөнгийн зарцуулалтын тайланг ирүүлээгүй	1	5,402.1	1	1,000.0			1	4,402.1				
Газрын нэгдсэн системд бүртгэлтэй газрыг данс бүртгэлд тусгаагүй	1	0					1	0				
Дүн	2	5,402.1	1	1,000.0			2	4,402.1				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			

ХУРААНГУЙ ТАЙЛАНГ:

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Х.БОЛДБААТАР

БОЛОВСРУУЛСАН:

АУДИТОР

Г.БААСАНЖАРГАЛ

2024.02.22